

Companen
waar wonen beweegt

Leefbaarheidsonderzoek

Horst aan de Maas

Dorpsgesprek 2:

Broekhuizen, Broekhuizenvorst, Lottum, Swolgen, Tienray

24 september 2009

Judith Godijn en Sonja Lubbers

Programma dorpsgesprek

19.30 uur: Welkom en opening

19.35 uur: Stand van zaken fusie

19.50 uur: Presentatie leefbaarheidsonderzoek

20.15 uur: Reacties

20.30 uur: Pauze

20.45 uur: Deelsessies dorpen

21.30 uur: Terugkoppeling

21.45 uur: Afsluiting

A close-up, shallow depth-of-field photograph of a black computer keyboard. The keys are arranged in a standard QWERTY layout. The letters on the keys are white and clearly visible. The focus is sharp on the keys in the middle ground, while the keys in the foreground and background are slightly blurred. The lighting is soft, highlighting the texture of the plastic keys.

**Leefbaarheidsonderzoek:
achtergrond, werkwijze en
respons**

Achtergrond

- Nieuwe fusiegemeente per 1-1-2010: gemeenten Horst aan de Maas, Sevenum en 3 dorpen Meerlo-Wanssum (Meerlo, Swolgen, Tienray)
- Medio november vervroegde gemeenteraadsverkiezingen
- Resultaten onderzoek ook gebruiken voor opstellen nieuwe Collegeprogramma
- Resultaten leidraad voor op te stellen / actualiseren DOV's en DOP's
- Dus: leefbaarheidsonderzoek

Werkwijze

- Steekproef uit alle huishoudens 16 dorpen
- Deelname mogelijk via internet- of schriftelijke vragenlijst
- Vragenlijst sluit aan bij leefbaarheidsonderzoeken 1999 en 2005:
  - Woonklimaat, Veiligheid, Sociaal klimaat, Voorzieningen, Bestuurlijk klimaat, Identiteit woonkern, Werkklimaat
- Tussentijdse rappelbrief
- In Evertsoord en Griendtsveen telefonische enquêtes
- Ook speciale jongerenenquête

Respons

- Broekhuizen: 30%
- Broekhuizenvorst: 29%
- Lottum: 28%
- Swolgen: 35%
- Tienray: 25%
- Totaal (nieuwe fusiegemeente): 28% (= 2.070 huish.)
- Absolute respons 2009 hoger dan 1999 en 2005

Leefbaarheidsonderzoek: resultaten

Woonklimaat

Woonklimaat: vestiging en verhuizing

- Belangrijkste reden voor keuze huidige woonplek: “Ik kom hier van oorsprong vandaan”
- Ook samenwonen / huwelijk / gezinsuitbreiding, omgeving en rust en ruimte veel genoemd
- Ca. 13% van huishoudens uit 5 dorpen denkt in nabije toekomst te verhuizen
- Verhuisgeneigdheid lager dan in 1999 en 2005
- Belangrijkste verhuismotieven: leeftijd / gezondheid, bereikbaarheid voorzieningen, kleinere woning, gelijkvloers wonen, grotere tuin / woning

Woonklimaat: verhuismogelijkheden eigen dorp

- Volgens groot deel van verhuiscapaciteitsgenietende huishoudens uit 5 dorpen zijn er onvoldoende mogelijkheden om te verhuizen in eigen dorp
- Vooral door gebrek aan geschikte woningen, minder door te hoge prijzen
- Beeld verhuismogelijkheden in eigen dorp in 2009 positiever dan in 1999 en 2005. Geldt ook voor prijzen
- Vooral koopwoningen voor gezinnen voldoende beschikbaar in dorp. Woningen voor starters (koop en huur) en ouderen (koop) te weinig beschikbaar

Woonklimaat: verantwoordelijkheid leefbaarheid

- Ca. 9 op 10 huishoudens voelen zich medeverantwoordelijk voor leefbaarheid in eigen dorp
- Verantwoordelijkheidsgevoel voor leefbaarheid buurt nog sterker: > 90%

Woonklimaat: actief in dorp en buurt

- 30-40% van huishoudens is in afgelopen jaar actief geweest om eigen dorp en / of buurt te verbeteren
- 60-70% heeft deelgenomen aan activiteiten
- Helft heeft activiteiten (mede)georganiseerd
- Vooral buurtfeesten, dorpsfeesten

- Verantwoordelijke burger: inwoners die activiteiten in buurt (mede)organiseren

Verantwoordelijke burger

Kronenberg

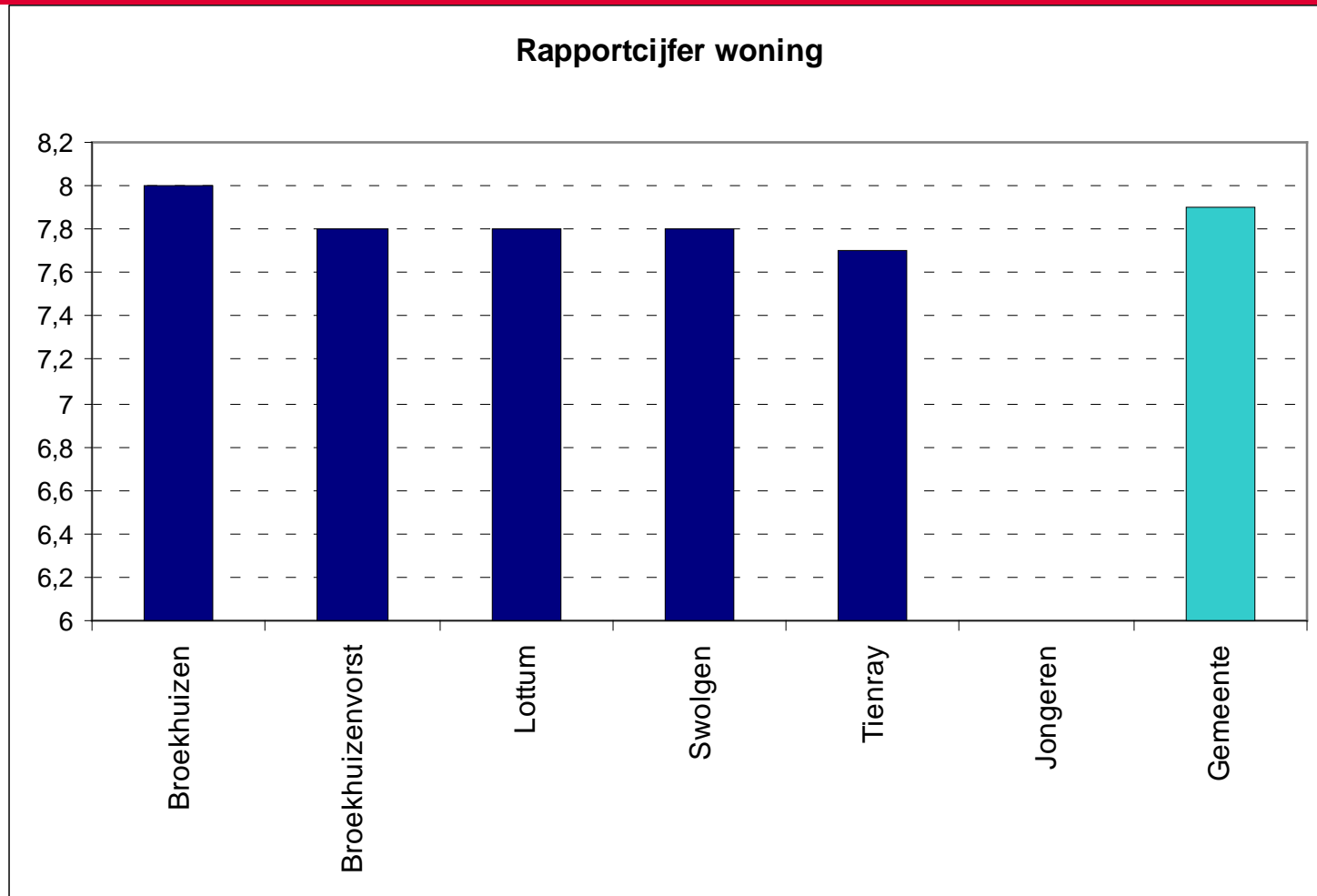
Hegelsom

Griendtsveen

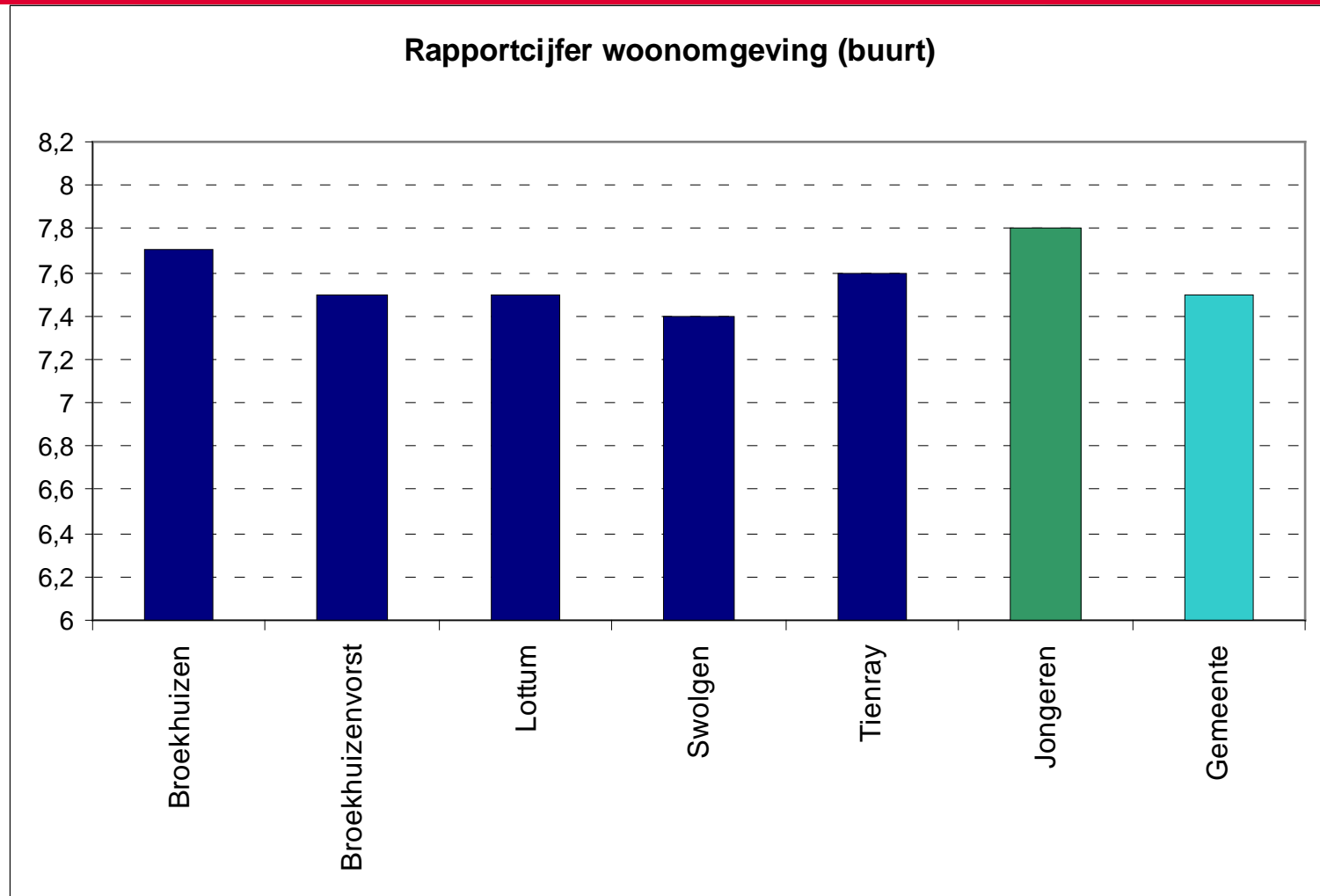

We moeten het sámen doen...

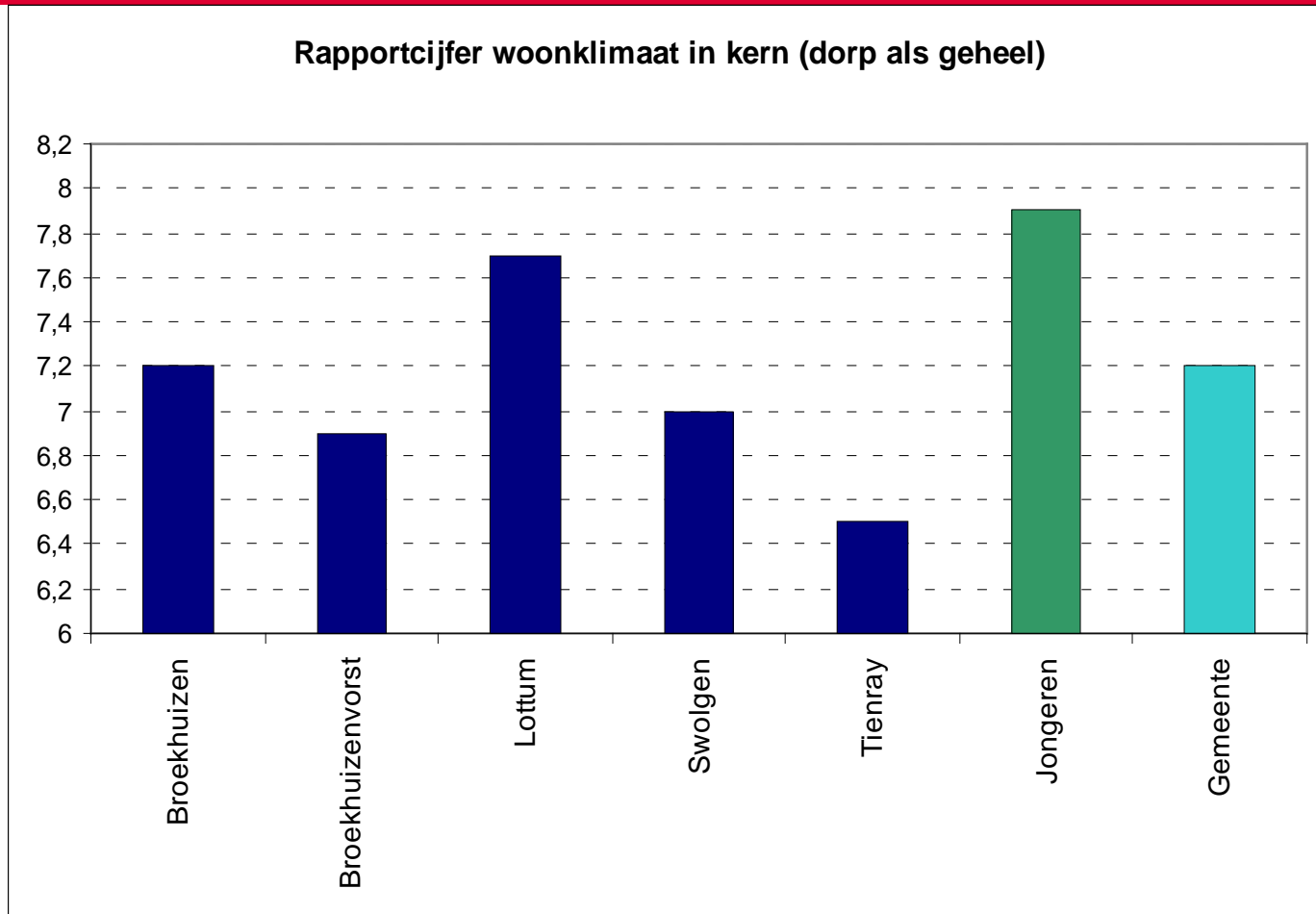
Woonklimaat: rapportcijfer woning

Woonklimaat: rapportcijfer buurt

Woonklimaat: rapportcijfer dorp

- Beoordeling woonklimaat blijft door jaren heen redelijk constant

A photograph showing a blurred car wheel in motion on a cobblestone street. The cobblestones are arranged in a herringbone pattern and are in shades of grey and brown. The car is a dark color, and the wheel is blurred due to motion. The word "Veiligheid" is overlaid in orange text on the right side of the image.

Veiligheid

Veiligheid: veiligheidsgevoel

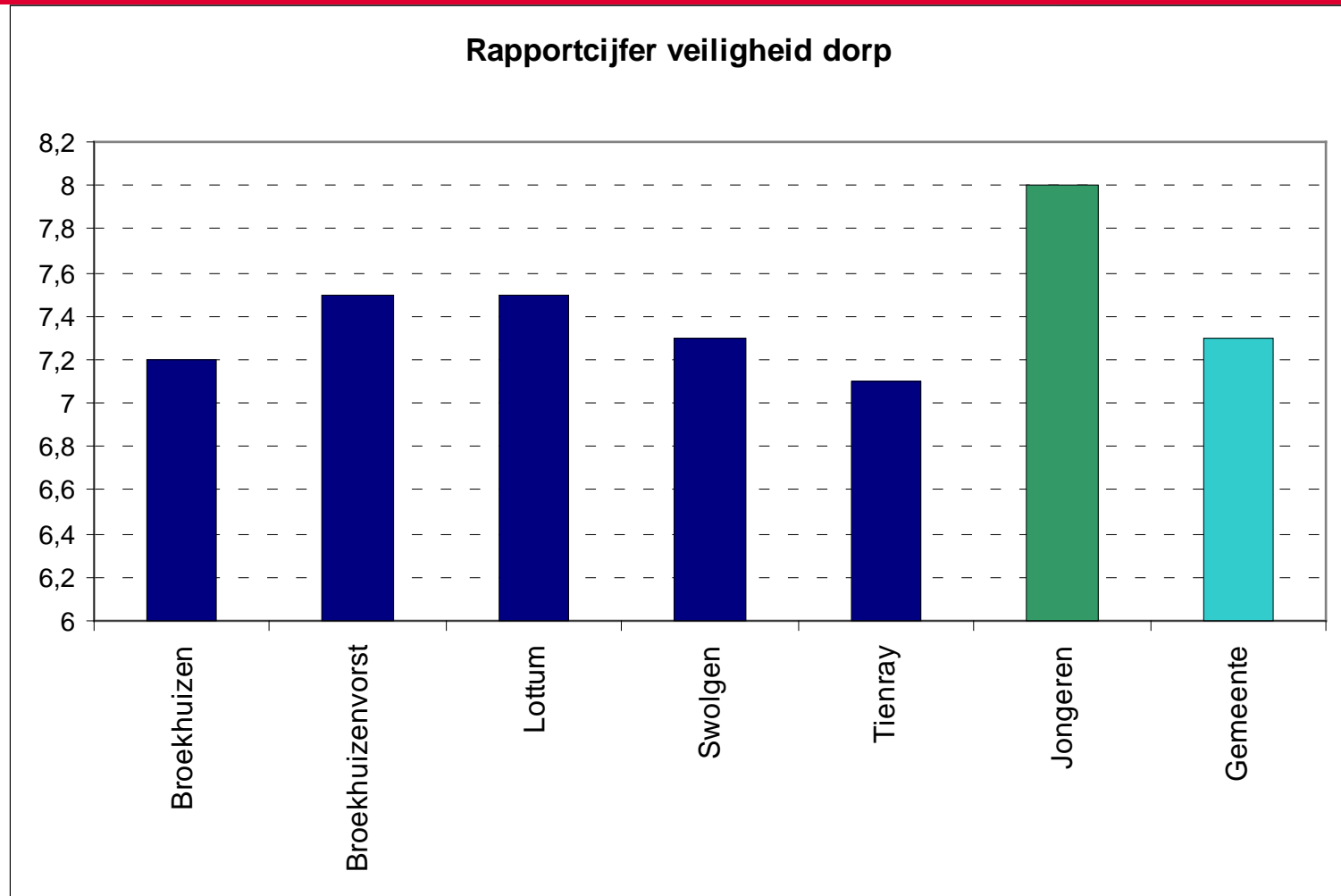
- 98% van huishoudens uit Broekhuizen, Broekhuizenvorst en Lottum voelt zich veilig in dorp
- Veiligheidsgevoel flink toegenomen t.o.v. 1999 en 2005
- Swolgen en Tienray: 95% voelt zich veilig in dorp

Veiligheid: prioriteiten aanpak overlast

- Met voorrang aanpakken:
  - 1) Te hard rijden
  - 2) Hondenpoep
  - 3) Stankoverlast
- In Broekhuizen: ook geluidsoverlast door verkeer en diefstal uit auto's aanpakken. In Tienray: ook parkeeroverlast aanpakken
- Veiligheid verbeteren:
  - Wat doen? Meer fietspaden, meer verlichting, verkeersmaatregelen (o.a. snelheid, vrachtwagens)
  - Wat zelf doen? Ruim 10% wil iets doen: sociale controle, attenderen / aanspreken, buitenverlichting aanbrengen / aanlaten
- Gevaarlijke verkeerssituaties en onveilige plekken in dorp → borden deelsessie

Veiligheid: rapportcijfer

Sociaal klimaat

Sociaal klimaat: verenigingsleven

- Ca. 70% van huishoudens uit 5 dorpen is lid van vereniging
- Vooral verenigingen in eigen dorp. Broekhuizen: ook relatief veel elders in huidige gemeente
- Lidmaatschap redelijk constant door jaren heen
- Ca. 10% van huishoudens mist bepaalde vereniging(en) in eigen dorp: scouting, sport, dans / muziek, voor kinderen / jongeren
- Vooral huishoudens uit Broekhuizenvorst en Tienray zien achteruitgang verenigingsleven in dorp de laatste 5 jaar
- Broekhuizen, Lottum, Swolgen: meningen verdeeld

Sociaal klimaat: andere sociale contacten

- Ca. 90% van huishoudens uit 5 dorpen heeft, naast verenigingsleven, andere sociale contacten in dorp. Helft van huishoudens zonder contacten, is ook geen lid van vereniging
- Vooral: burenccontact, vriendenclubje, werk, sportclubje, kaartclub. Vergelijkbaar met 2005

Sociaal klimaat: mantelzorg en vrijwilligerswerk

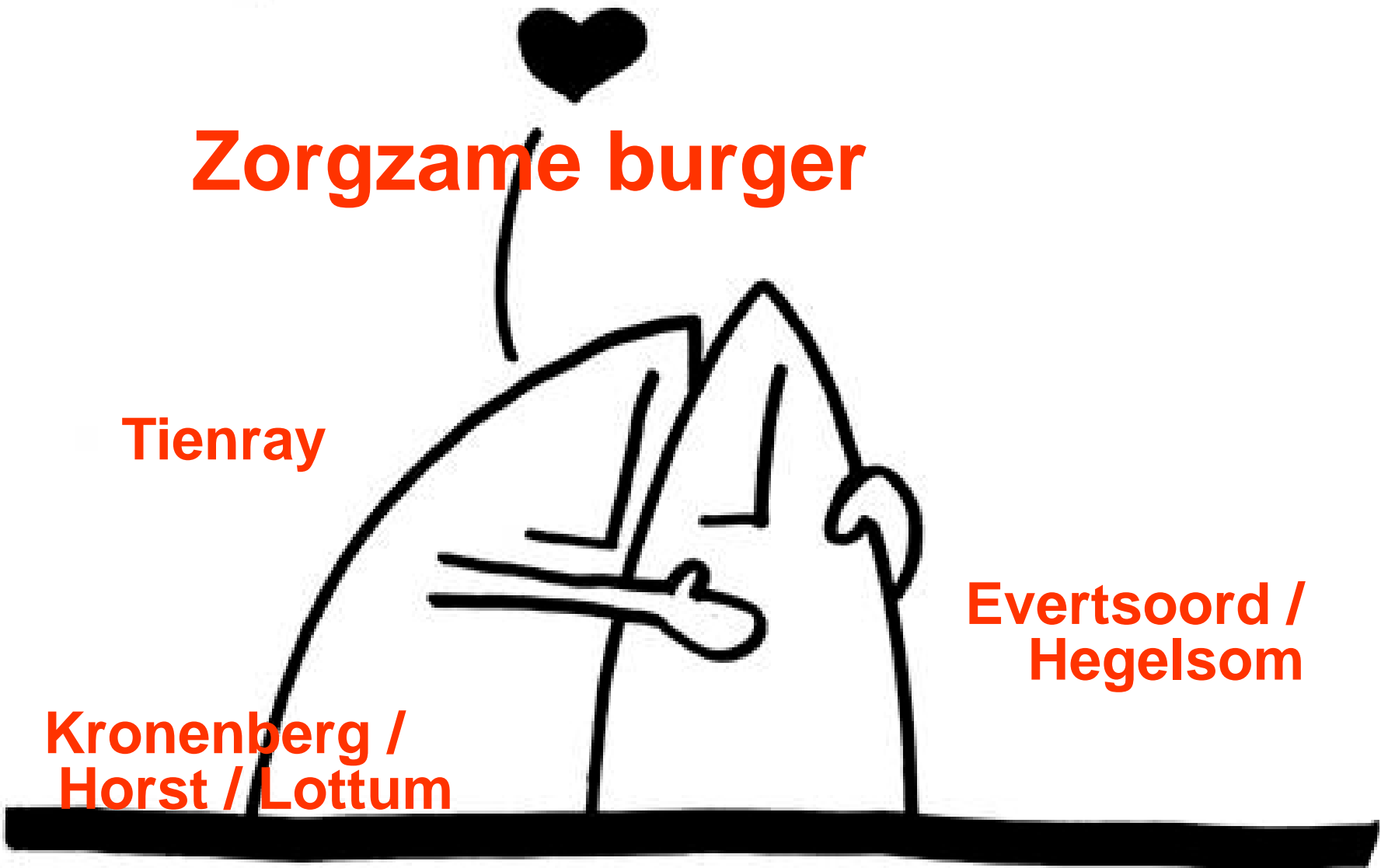
- Ca. 20% van huishoudens uit 5 dorpen helpt of verzorgt minstens eenmaal per week iemand in omgeving, i.v.m. ouderdom, ziekte of aandoening = mantelzorg
- Vooral hulp aan (groot)ouder
- 6 op 10 huishoudens uit Broekhuizenenvorst, Lottum, Swolgen en Tienray doen vrijwilligerswerk.
Broekhuizen: ca. 50%
- Vooral vrijwilligerswerk voor vereniging / club
- Zorgzame burger: is actief als vrijwilliger of mantelzorger

Zorgzame burger

Tienray

**Kronenberg /
Horst / Lottum**

**Evertsoord /
Hegelsom**

Sociaal klimaat: aanspreken op gedrag

- Buurtbewoners aanspreken op hun gedrag:
  - Broekhuizen: 44%
  - Broekhuizenvorst: 43%
  - Lottum: 33%
  - Swolgen: 38%
  - Tienray: 38%
  - Totaal (nieuwe fusiegemeente): 41%
- Fatsoenlijke burger: spreekt andere mensen aan op hun gedrag

2 uur! naar huis!

Fatsoenlijke burger

Griendtsveen

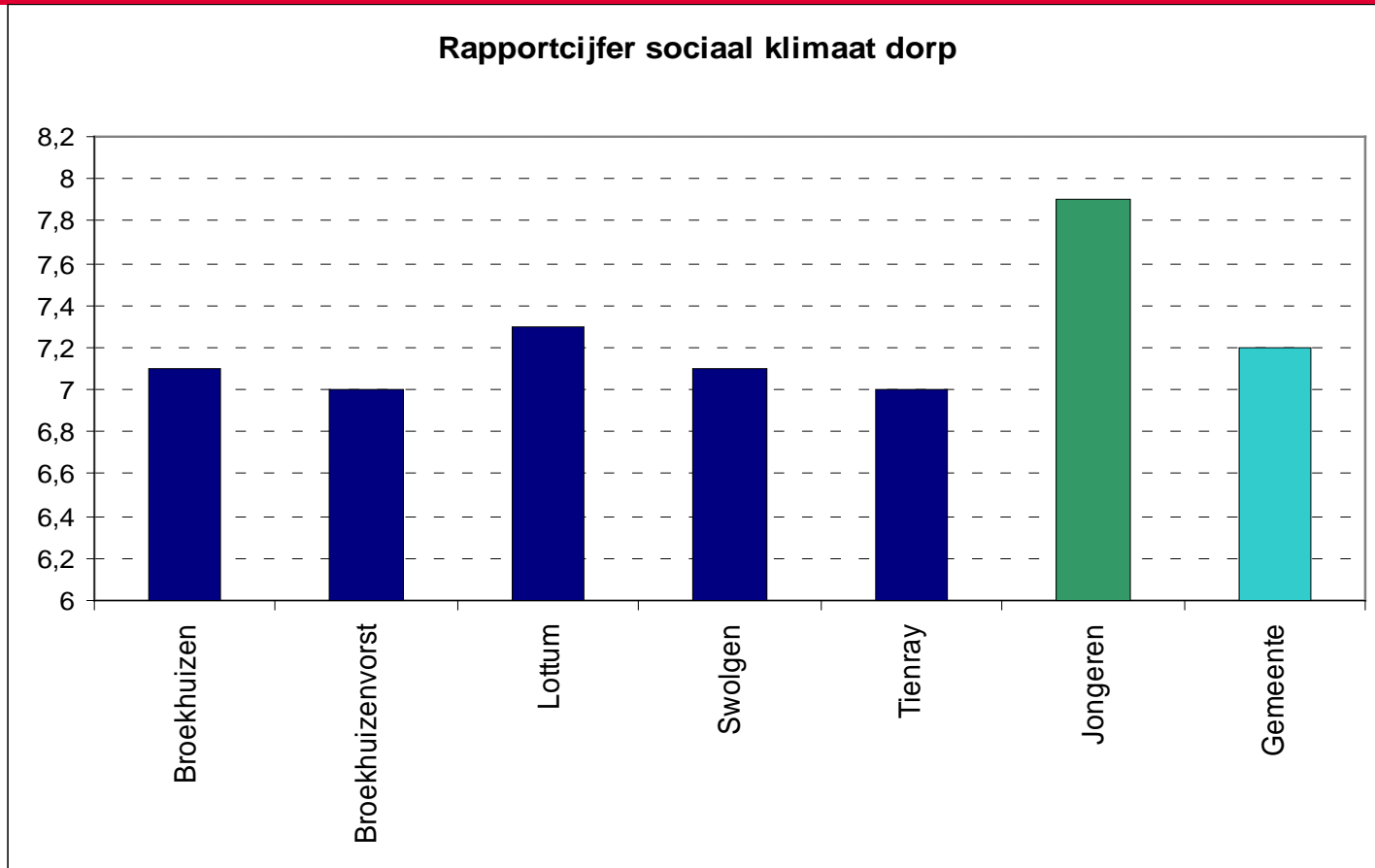

**Hegelsom /
Grubbenvorst /
Horst**

Broekhuizen

Sociaal klimaat: rapportcijfer

- Rapportcijfer hoger dan in 1999 en 2005, maar bij beoordeling Sociaal klimaat telde toen ook onderwerp Veiligheid mee

Netwerk
Internetspecialisten
ELIJK INTERNET

Openbaar Vervoer Reisinformatie: **9292** of www.9292ov.nl

Voorzieningen

Vorzieningen: gebruik en tevredenheid

- Meest gebruikte, meest gewaardeerde en minst gewaardeerde voorzieningen in dorp → borden deelsessie
- Ook belangrijkste en gemiste voorzieningen → borden deelsessie
- < 10% ziet vooruitgang voorzieningenniveau in dorp de laatste 5 jaar
- Vooral huishoudens uit Broekhuizenenvorst, Swolgen en Tienray zien achteruitgang voorzieningenniveau (ca. 60%)
- Optimistischer beeld dan in 2005

Vorzieningen: aanwezigheid speelvoorzieningen

- Tweederde van huishoudens uit Swolgen en Tienray vindt dat er voldoende speelvoorzieningen voor kinderen zijn in woonomgeving. 10% vindt het onvoldoende
- Broekhuizen, Broekhuizenvorst en Lottum: ca. 40% voldoende, ca. 20% onvoldoende
- Gemeente in totaliteit: 51% voldoende (net als in 2005), 17% onvoldoende

Voorzieningen: dagelijkse boodschappen

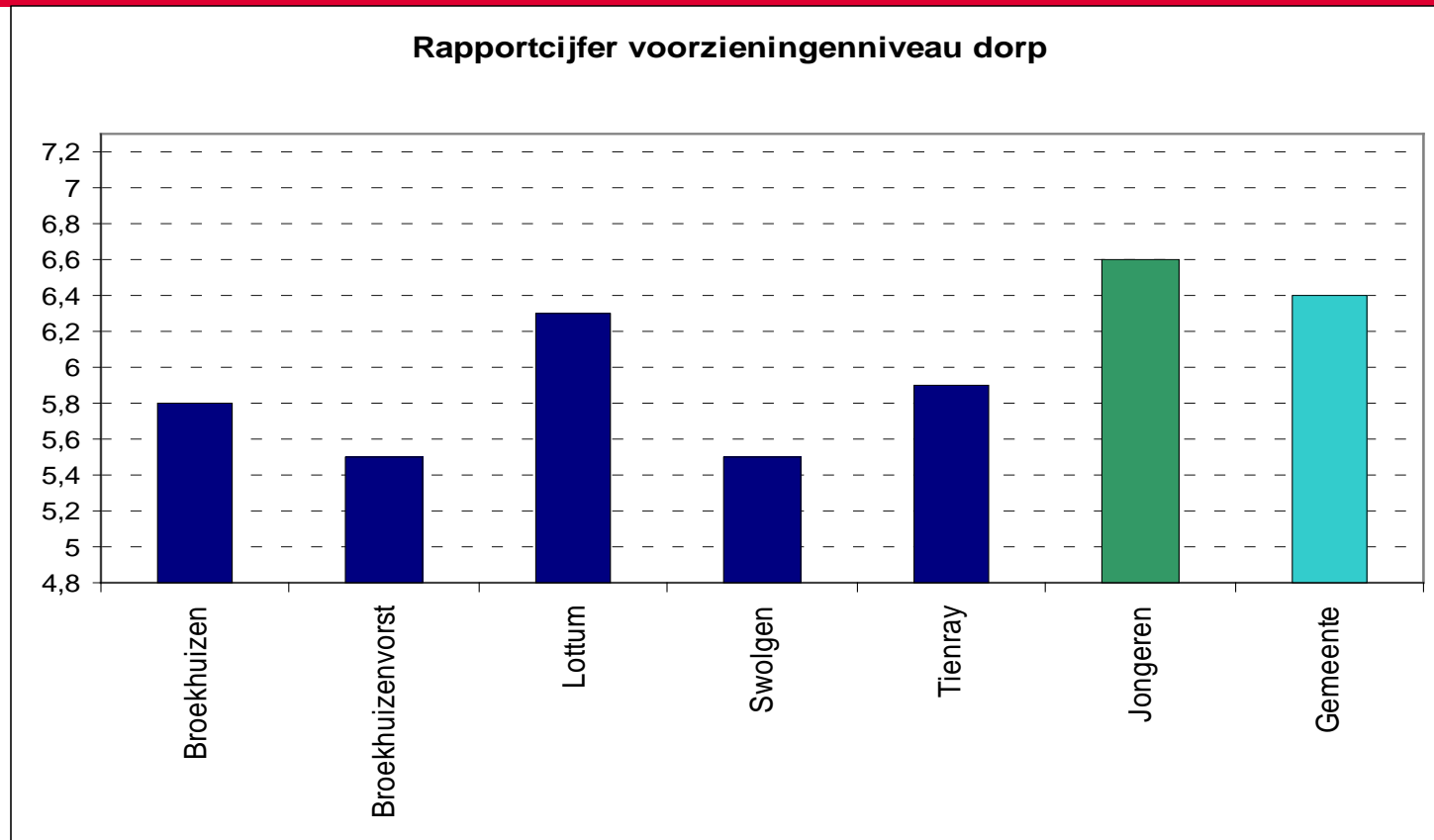
- Dagelijkse boodschappen meestal in eigen dorp:
  - Broekhuizen: 36%
  - Broekhuizenvorst: 6%
  - Lottum: 9%
  - Swolgen: 0%
  - Tienray: 77%
- Niet in eigen dorp, dan meestal wel in huidige gemeente
- Waarom niet in eigen dorp?
  - Broekhuizen, Lottum, Tienray: groter aanbod producten elders en lagere prijzen
  - Broekhuizenvorst en Swolgen: geen winkels in eigen dorp

Voorzieningen: openbaar vervoer

- 3 op 10 huishoudens uit Broekhuizen, Broekhuizenenvorst, Swolgen en Tienray maken gebruik van openbaar vervoer. Lottum: 40%
- Huishoudens uit Lottum meest tevreden over aanbod OV in dorp

Voorzieningen: rapportcijfer

- Rapportcijfer hoger dan in 1999 en 2005

**Bestuurlijk
klimaat**

Bestuurlijk klimaat: behartiging belangen dorp

- Belangenbehartiging door gemeente (% voldoende):
  - Broekhuizen: 14%
  - Broekhuizenvorst: 9%
  - Lottum: 32%
  - Swolgen: 23%
  - Tienray: 23%
- Gemeente Horst aan de Maas: 31%, gemeente Sevenum: 48%, gemeente Meerlo-Wanssum: 24%
- Vooral grotere betrokkenheid bij dorp gewenst
- Tevredenheid over belangenbehartiging in Broekhuizenvorst en Lottum toegenomen, in Broekhuizen constant gebleven
- Vooral verbetering nodig van belangenbehartiging v.w.b. verkeersveiligheid, welzijnsvoorzieningen, woningbouw en speel- en groenvoorzieningen

Bestuurlijk klimaat: dorpsraad

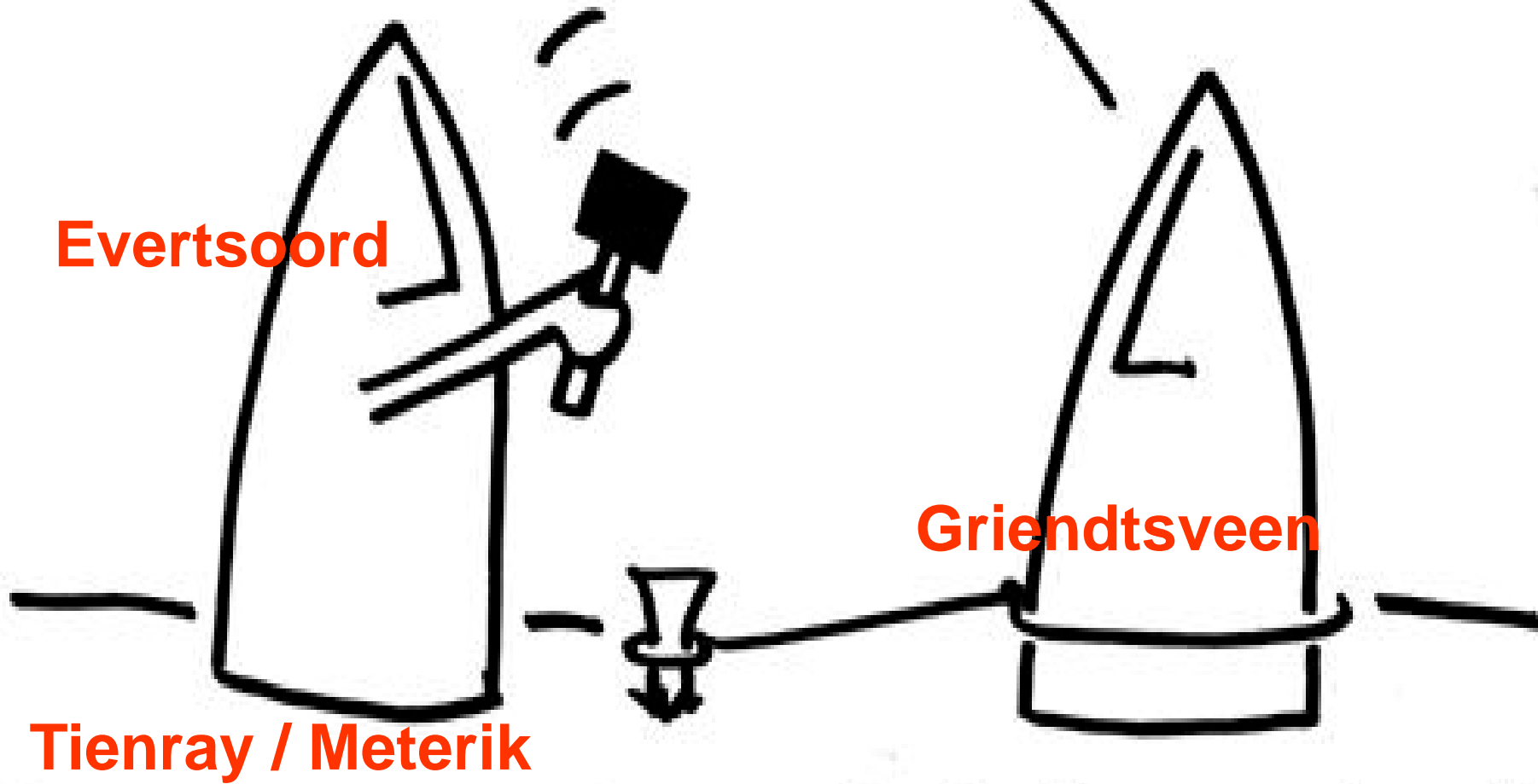
- 60-70% van huishoudens uit Lottum, Swolgen en Tienray vindt dat dorpsraad belangen van dorp (zeer) goed behartigt. < 5% vindt het (zeer) slecht
- In Broekhuizen: 46% tevreden over belangenbehartiging door dorpsraad, in Broekhuizenvorst: 27%. Ca. 10% is ontevreden
- Gemeente in totaliteit: 35% tevreden
- 80-90% vindt werk dorpsraad belangrijk. < 3% vindt het onbelangrijk
- In Broekhuizen: 72% belangrijk, 4% onbelangrijk

Bestuurlijk klimaat: meedenken / -praten

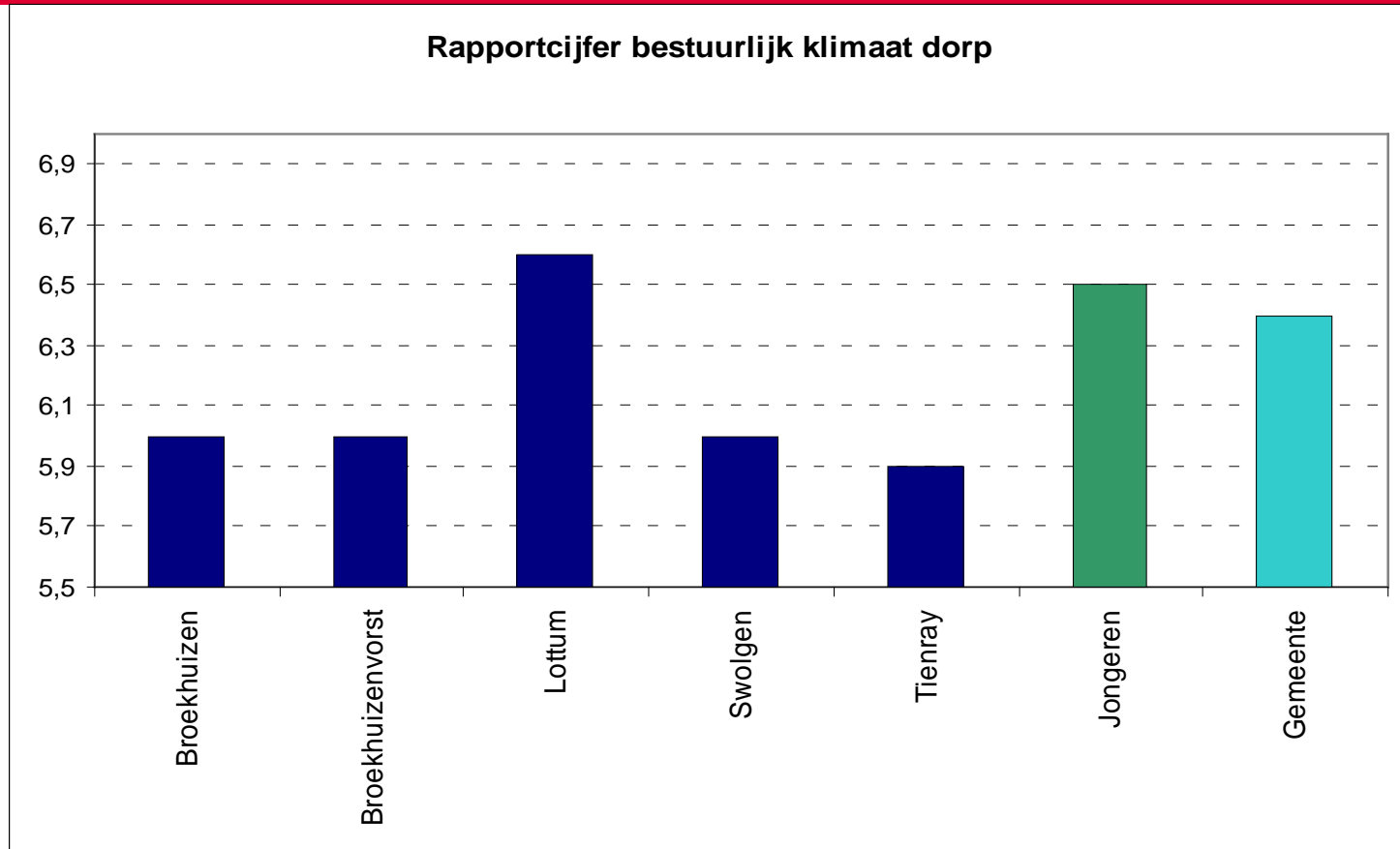
- Meest gebruikte mogelijkheden om mee te denken / praten over belangrijke zaken in gemeente: mening kenbaar maken aan lid dorpsraad / wijkcomité, bezoeken van inloopavonden, mogelijkheid tot inspraak en bezwaar
- Beraadslagende burger: denkt en praat mee over belangrijke zaken

Beraadslagende burger

Dorpsraad is er voor de betrokkenheid

Bestuurlijk klimaat: rapportcijfer

- Rapportcijfer hoger dan in 1999 en 2005

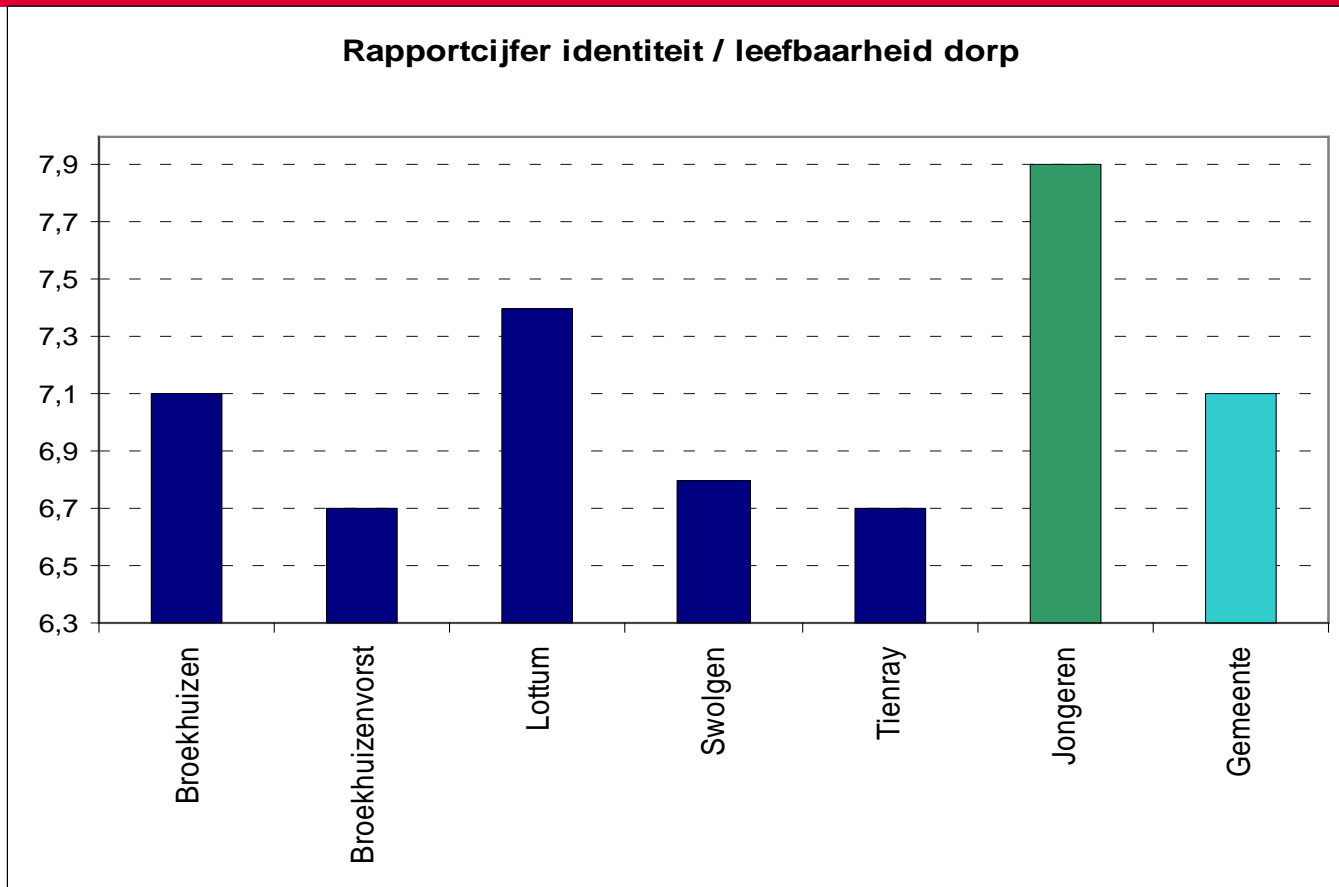
**Identiteit
woonkern**

Identiteit woonkern: trots op dorp

- Kenmerkende gebouwen en landschappen per dorp → borden deelsessie
- Ca. 90% van huishoudens uit 5 dorpen voelt zich verbonden met dorp
- Huishoudens uit Broekhuizen en Lottum meest trots op dorp: > 80%. In Broekhuizenenvorst, Swolgen en Tienray: ca. 75%
- Vooral huishoudens uit Lottum vinden dat dorp eigen, herkenbare identiteit heeft: 90%. In andere 4 dorpen: 55-70%
- Belangrijkste problemen per dorp → borden deelsessie

Identiteit woonkern: rapportcijfer

- Rapportcijfer constant door jaren heen

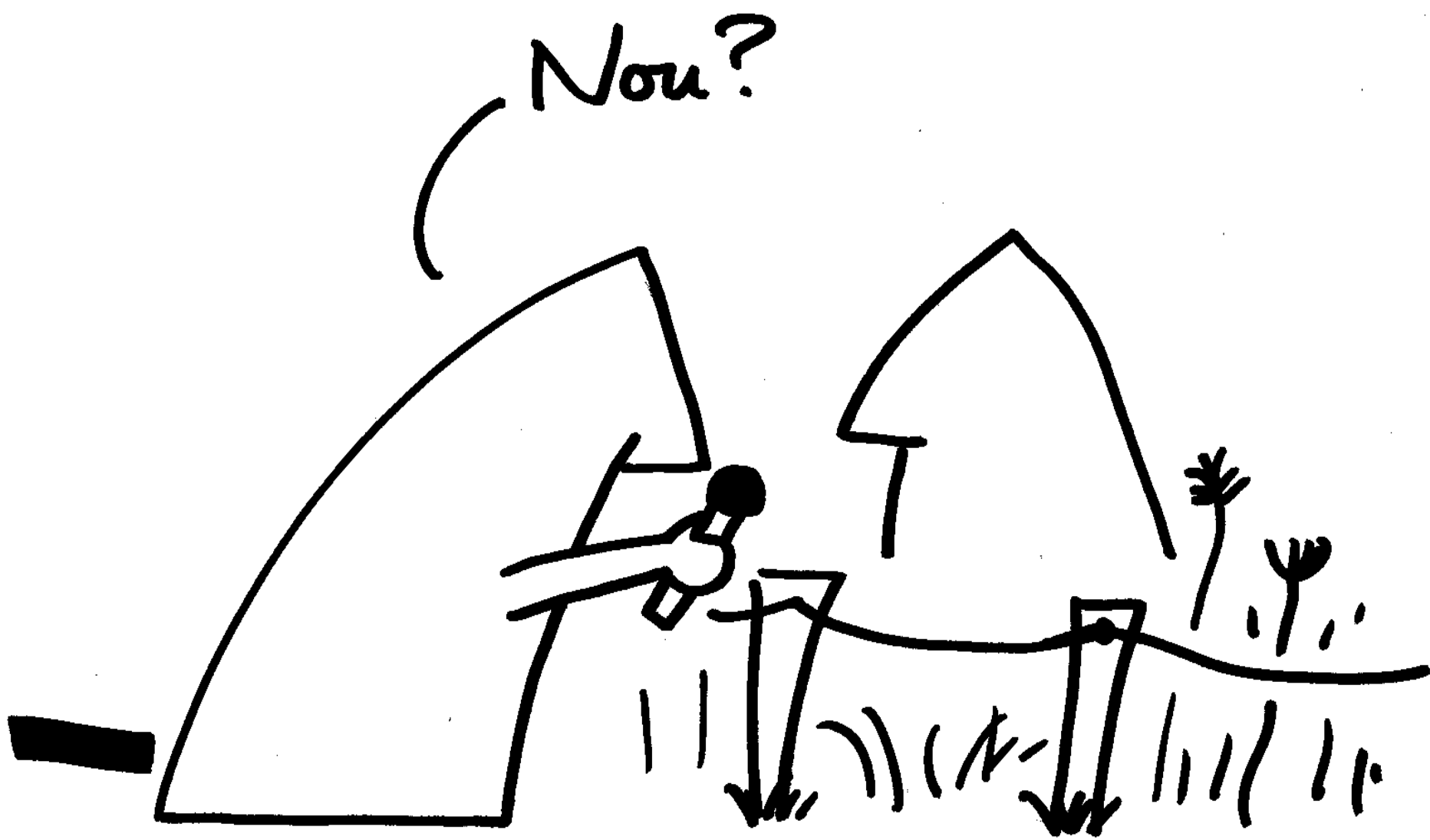

Werkklimaat

Werkklimaat

- Ca. 30% van huishoudens uit Broekhuizen, Broekhuizenvorst en Swolgen werkt in eigen gemeente. Lottum: 39%, Tienray: 24%
- > 30% van huishoudens werkt in buurgemeente. Lottum: 50%
- Maximale reistijd voor baan: 0,5 tot 1 uur. Voor opleiding wat langer

Reacties?